

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott**Tid:** Torsdagen den 5 oktober 2023 kl. 09:00-11.10**Plats:** Esplanaden**Beslutande:** Charlotta Westerlund (S), ordförande
Solveig Granberg (C), vice ordförande
Ari Leinonen (S)
Mehrana Bassami (S)
Alireza Mosahafi (M)
Linda Lotare (V)
Maria Lindvall (L)**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Solveig Granberg**Sekreterare:** *digitalt signerad*..... §§ 27-31
Olov Häggström**Ordförande:** *digitalt signerad*.....
Charlotta Westerlund**Justerare:** *digitalt signerad*.....
Solveig Granberg

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Sammanträdesdatum: 2023-10-05

Anslaget har satts upp: 2023-10-06

Anslaget tas ner: 2023-10-30

Förvaringsplats: kommunkansli

Underskrift:
Olov Häggström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Jan Lundberg (S)

Joline Göttfert (M)

Josefin Gustafsson (M)

Tobias Holmbom (V)

Mariam Salem (MP)

Tjänstemän

Annika Dalén, strategisk utveckling

Linda Gustafsson, strategisk utveckling

Beslutsärenden

§ 27

Diarienumr.: KS-2020/00737

JUSK yttrande på Fördjupad översiktsplan för Holmsund och Obbola

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att anta yttrande enligt ärendebeskrivning

Ärendebeskrivning

Översiktsplanens fördjupning för Holmsund och Obbola är på samråd med möjligheter att lämna synpunkter.

Fördjupningen för Holmsund och Obbola utgår från den kommunövergripande översiktsplanen för Umeå kommun (antagen 2018) med dess övergripande strategier för hållbar tillväxt och vision om 200 000 invånare år 2050. Holmsund och Obbola är avgörande för kommunens scenario för hållbar tillväxt med ambitioner om att orterna ska växa med sammanlagt 5 000 boende. Översiktsplanen ska bidra till att utveckla Holmsund och Obbola med nya attraktiva boenden, offentliga miljöer, grönområden och möjligheter för näringslivets utveckling.

Utifrån orternas kvaliteter och förutsättningar är inriktningen i den föreslagna fördjupningen följande:

- Tillvarata möjligheterna till komplettering med fler bostäder och verksamheter i befintliga Holmsund och Obbola.
- Utveckla nya områden för bostäder och verksamheter.
- Trygga förutsättningar för hamnens och näringslivets utveckling.
- Stärk och utveckla stråk och offentliga rum.
- Överbrygga barriärerna

- Förbättra tillgängligheten till vattnet och utveckla parker och rekreationsområden

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet anser att man på ett bra sätt lyft på vilket sätt genomförande av planen bedöms innebära positiva konsekvenser för social hållbarhet. Bland annat lyfts att samlad bebyggelsestruktur med korta avstånd möjliggör att ta sig fram med gång och cykel mellan målpunkter inom planområdet oavsett fysiska eller ekonomiska förutsättningar vilket bland annat gynnar barn och unga. Stärkta kopplingar och stråk mellan olika målpunkter minskar barriäreffekter kring de större infrastrukturområdena, vilket knyter samman olika delar av samhällena.

Vidare lyfts att planförslaget skapar förutsättningar för centrumutveckling, större flöden av människor och fler mötesplatser inom området vilket är positivt ur ett socialt perspektiv. Att tillgängliggöra områden kring kusten möjliggör att återskapa samhällenas kontakt med vattnet, vilket tillsammans med andra rekreationsområden skapar förutsättningar för naturnära mötesplatser. Planen möjliggör även för ett tillskott av underrepresenterade boendeformer, vilket skapar en större variation och blandning för att tillgodose behov i livets olika skeden samt minskad risk för segregation.

Jämställdhetsutskottet anser att det är särskilt viktigt att lyfta säkerställandet av möjligheter till en hållbar mobilitet för boende i Holmsund och Obbola. För att förändra beteenden behöver möjligheter till ett hållbart resande med kollektivtrafik (tåg, buss) samt cykelvägar finnas på plats tidigt i processer och vid ny bebyggelse, såväl bostäder som verksamheter. Det är även av vikt att det skapas mötesplatser som är väl fungerande för olika målgrupper, samt att skapa centrum med läsbarhet för att öka upplevelsen av trygghet och möjligheter att skapa "svaga band" mellan personer boende i områden och i Holmsund samt Obbola i stort. Att möjliggöra möten i vardagen är ett sätt att stärka den sociala hållbarheten på platsen och motverka upplevelser av avstånd mellan ex. ny och äldre bebyggelse. Jämställdhetsutskottet vill även lyfta vikten av trygghetsskapande åtgärder för den sociala hållbarheten genom hela planeringsprocessen.

Att arbeta för ett tillskott av underrepresenterade boendeformer och att i olika områden ha ett utbud av boende- och upplåtelseformer är en viktig strategisk fråga för den långsiktiga sociala hållbarheten, inte minst för att möjliggöra Holmsund och Obbola som boendeort för många.

Slutligen vill jämställdhetsutskottet lyfta vikten av att de överväganden som gjorts och det som lyfts i samrådshandlingen i relation till social hållbarhet blir verklighet i den faktiska utvecklingen av Holmsund och Obbola. De positiva konsekvenser för den sociala hållbarheten som skrivs fram i planen blir endast verklighet om detta löper som en röd tråd när planen också blir till operativt arbete och detta behöver noga följas i den fortsatta processen.

Beslutsunderlag

Översiktsplan Umeå kommun - Fördjupning för Holmsund och Obbola med miljökonsekvensbeskrivning MKB

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, utvecklingsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Alireza Mosahafi (M) med instämmande av **Charlotta Vesterlund (S)** yrkar att anta tjänsteskrivelsens förslag med tillägget att meningen "Jämställdhetsutskottet vill även lyfta vikten av trygghetsskapande åtgärder för den sociala hållbarheten genom hela planeringsprocessen" läggs till yttrandet.

Propositionsordning som godkänns

Mosahafis (M) förslag - att anta tjänsteskrivelsens förslag med tillägget "Jämställdhetsutskottet vill även lyfta vikten av trygghetsskapande åtgärder för den sociala hållbarheten genom hela planeringsprocessen"
Jämställdhetsutskottet beslutar att anta tjänsteskrivelsens förslag med tillägg.

Beslutet ska skickas till

fysiskplanering@umea.se

§ 28

Diariernr: KS-2023/00712

JUSK yttrande på motion 14/2023: Ta fram åtgärder mot välfärdsbrott och otillbörlig påverkan

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

att anse motionen besvarad

Ärendebeskrivning

Liberalerna yrkar i motion 14/2023 att kommunfullmäktige:

- ger kommunstyrelsen i uppdrag att skyndsamt genomföra en övergripande risk- och konsekvensanalys av välfärdsbrott och otillbörlig påverkan i kommunens nämnder och bolag
- ger kommunstyrelsen i uppdrag att skyndsamt ta fram nämnd- och bolagsövergripande åtgärder mot välfärdsbrott och otillbörlig påverkan

Motionären hänvisar till undersökningar som visar att såväl välfärdsbrott som otillåten påverkan ökar i Sverige och att det rör sig om ca 14–28 miljarder årligen i förlust av skattemedel. Motionären menar att brottsligheten påverkar tilliten till Sveriges demokratiska system och kan leda till att parallellsamhällen uppstår.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i motionärens bild av att välfärdsbrott och otillbörlig påverkan riskerar att ha negativ inverkan på demokratin och tilliten i samhället, vilket är viktiga fundament för den sociala hållbarheten.

Välfärdsbrott, som definieras bland annat av SKR som bidragsbrott och bedrägerier mot välfärdssystemet, pågår inom de kommunala välfärdssystemen främst bland ekonomiskt bistånd, hemtjänst, personlig assistans, HVB-hem, skolverksamhet, föreningsbidrag, bostadsanpassning

samt alkohol- och tobakstillstånd. Otillåten påverkan är enligt SKR ett samlingsbegrepp för handlingar, exempelvis hot eller trakasserier, som syftar till att påverka en tjänsteperson eller förtroendevald att agera på ett annat sätt än denne tänkt, exempelvis vad gäller beslut inom ramen för myndighetsutövning.

De yrkesgrupper som drabbas av den här typen av brottslighet är i hög grad kvinnodominerade. BRÅ:s rapport *Yrkesrelaterad utsatthet för brott* (2018) visar att utsatthet för brott i arbetslivet är större inom kvinnodominerade yrken. Av de förvärvsarbetande i åldern 20–64 år uppger i genomsnitt 3,2% att de under perioden 2005–2016 utsattes för något yrkesrelaterat brott mot person medan inom socialt arbete, till exempel socialsekreterare, uppger 14% att de hade utsatts för något yrkesrelaterat brott.

I planeringsförutsättningarna finns följande två tilläggsuppdrag som relaterar till förslagen som presenteras i motionen:

Tilläggsuppdrag 2021:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken för att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Tilläggsuppdrag: 2022:11 - Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer.

Arbete med genomförandet av dessa uppdrag pågår och genomförs i linje med motionens intentioner. Jämställdhetsutskottet vill som medskick till arbetet särskilt lyfta de rapporter som visar vilka yrkesgrupper som framför allt drabbas av denna typ av brottslighet, och framhålla vikten av att ha med sig en förståelse för hur utsattheten drabbar olika verksamheter på olika sätt och de skilda förutsättningar dessa verksamheter har.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott 2023-10-05

Beslutsunderlag

Motion 14/2023

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 29

Diarienum: KS-2023/00744

Deltagande i ICLD:s jämställdhetsnätverk

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar att Umeå kommun ansöker om att delta i

ICLD:s nätverk för jämställdhet

Ärendebeskrivning

International Center for Local Democracy (ICLD), som finansieras av SIDA, har som uppdrag att främja lokal demokratiutveckling och stödja demokratiskt deltagande och förändring på lokal nivå. Bland ICLD:s insatser finns att främja och stödja internationella demokratisamarbeten genom så kallade Kommunala partnerskap mellan svenska kommuner och regioner och motsvarande i utvalda samarbetsländer. Flera av partnerskapen samlas även i tematiska nätverk för bättre erfarenhetsutbyte.

ICLD utvecklar nu ett nätverk av kommuner och regioner från Sverige, Guatemala och Colombia med fokus på jämställdhet mellan åren 2024–2026. Nätverket erbjuder en internationell plattform för lokala myndigheter som vill skapa förändring och kämpa för jämställdhet. Det innebär både att delta i nätverket tillsammans med kommuner och regioner från de tre länderna och en möjlighet att ingå i ett kommunalt partnerskap för fördjupat utbyte och jämställdhetsarbete (läs mer på <https://icld.se/vart-arbete/natverk-mr/natverk-for-jamstalldhet/>).

Umeå har haft initiala konversationer med Bogotás *Secretaría de la Mujer* (jämställdhetsförvaltning) som är intresserade av ett partnerskap med Umeå inom ramen för ICLD:s jämställdhetsnätverk. Bogotá arbetar brett med jämställdhet och har under senare år fått stor uppmärksamhet för sitt innovativa jämställdhetsarbete (läs mer på <https://bogota.gov.co/en/international/>).

Ett deltagande från Umeå kommun innebär att bidra aktivt till partnerskapets aktiviteter i form av deltagande på träffar och utbyten, bidragande med kunskap och erfarenheter och genomförande av aktiviteter som utformas inom ramen för nätverket och partnerskapet.

ICLD finansierar deltagandet genom att stå för resekostnader, vissa omkostnader i relation till studiebesök samt även vissa lönekostnader för arbetstid som läggs på deltagandet.

Förvaltningens bedömning är att det vore viktigt att delta i nätverket då det skulle stärka Umeås unika position som föregångare inom jämställdhet och stadsutveckling och det ger en möjlighet att utveckla och sprida ny kunskap kopplat till jämställdhetsarbete på lokal nivå.

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 30

Diariernr: KS-2023/00755

JUSK sammanträdestider 2024

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att utskottets sammanträdesdatum och tider för 2024 fastställs enligt ärendebeskrivningen

Ärendebeskrivning

1 februari

29 februari

4 april

2 maj

5 juni (OBS onsdag)

5 september

3 oktober

7 november

5 december

Samtliga sammanträden startar kl 09.00 och förutom i juni är alla sammanträden på torsdagar.

Beslutsunderlag

Beredningsansvariga

Olov Häggström

Beslutet ska skickas till

Informationsärenden

§ 31

Diarienumr: KS-2023/00207

JUSK informationsärenden oktober 2023

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

- Information "Dans för hälsa"
 - Projektets mål är att stärka unga tjejers psykiska hälsa och välbefinnande genom dans. Metoden kommer från Örebro och har studerats med goda resultat vid Örebro universitet. Psykisk ohälsa är hög bland unga tjejer, särskilt i vissa åldersgrupper. Fysisk aktivitet är viktigt för psykiskt välbefinnande. Projektet finns på över 230 orter i Norden med mer än 700 utbildade instruktörer.
- Consenting cities
 - Uppföljande bok till Contentious Cities: Design and the Gendered Production of Space håller på att tas fram.
 - Writing symposium September 2023, där Linda och Annika deltog och hade med sig ett utkast till ett kapitel till den kommande boken.
- Inför resan till Wien
 - Genomgång av program och tider för kommande resa till Wien.

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Beslutet ska skickas till